

προσπαθήσῃ πάλιν μὲ τὴν κρί¹⁹/σιν νὰ τὰ πάρῃ ἀπὸ τὸν τζερτζελάρην καὶ ὁ τζερτζελάρης ἔχοντας ἀπὸ ποῦ νὰ τὰ πάρῃ καλῶς ²⁰/ (εἰ)δὲ μένουν χαμένα, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔδοσαν (εἴ)δισιν ἀλλὰ τὰ ἐσιώπησαν ἕως ὅπου ἔφανερό²¹/θηκαν μὲ τὸ κολάκι καὶ οὕτως ἔγινεν καὶ ἀποφασίσθ(ει).

²²⁻²⁷/ Ἰωάννης τζηγγ(ού) νῦν προεστῶς πρῶ, Μανικάτης σαφράν(ος) πρ, Θωμᾶς βελλεράς πρ, Κόνσταντίνος Ἀρπασίς πρ, πέτκος πέτρ(ου). [χ. Γ. Ι. Μάρκου] Γιάννης μαυρωδῆς [χ. Γ. Ι. Μάρκου], Γεώργιος Ἰωάνν(ου) μάρκ(ου) πρ, Μανόλης Κωνστ(αν)τίν(ου) πρῶ, κυρήτσης χατση τύχ(ου), Παλαιολόγης Δημητρί(ου) πρῶ, γεοργίς βελλερας καπετανός [μον.].

Ἡ υπόδεση τῆς κλοπῆς τῶν κοσμημάτων κρίθηκε ἀπὸ τὸ ἀρμόδιο τρανσυλθανικό δικαστήριο (*forum delicti*). Ἡ ἀγωγή που συζητεῖται στο Κριτήριο ἀφορᾷ μόνο στα ἐξόδα καὶ τὴ δικαστικὴ δαπάνη που κατέβαλε τὸ δῦμα.

στ. 20-21 Ὑπαινιγμός γιὰ δόλο ἢ βαριά ἀμέλεια τοῦ χρυσοχόου: Ὁ ἐνάγων πήγε στο Μπράν, ἐνδεχομένως γιὰ νὰ παραδώσει τὰ δαχτυλίδια σὲ αγοραστή. Μετὰ τὴν κλοπὴ, πιθανόν προσφέρθηκε νὰ τὰ ἀντικαταστήσει μὲ τὸ περιδέрай, που ἀγόρασε ἀπὸ τὸν χρυσοχόο. Εκεί εἶδε τὰ δαχτυλίδια που διεκδίκησε στὴ συνέχεια. Ἐτσι ἐξηγεῖται τὸ ὅτι χρεώνει τὸ περιδέрай στα ἐξόδα (στ. 14).

1. Bran.
2. «Παρουσιάζοντάς τον στο δικαστήριο».
3. Εἶναι ἡ συνήθης προθεσμία ἕξι εβδομάδων τοῦ τρανσυλθανικοῦ δικαίου.

177

1770/X/21

978/φ 82r

χ. Θωμά Βελλερά

**Απόφαση οριστική. Ενέχυρο. Μεσιτεία ἐπ' ἀμοιβή.
Υπαναχώρηση πωλητῆ καὶ ἀναστροφή πωλήσεως.
Αδικοιολόγητος πλουτισμός. Κληροδότημα. Συμφηφισμός.**

// 1770 ὀκτωμβρίου 21

²/ Διὰ τὴν ὑπόδεσιν τῆς Κατούτζας μὲ τὰ τοῦ κὺρ Μανικάτη ὅπου ἐπαρῶρ³/σιάσθηκαν παρὸν μας ἔστώντας καὶ νὰ εὐρίσκεται ἓνα μεντένι τῆς (εἰ)ς τὰς χ(εἰ)ρας ⁴/ τοῦ ἄνωθεν κὺρ Μανικάτη τὸν ὁποῖον καὶ ρωτῶντας τὸν διὰ τὴ αἰτίαν τὸ κρατ(εἰ) καὶ δὲν ⁵/ τῆς τὸ δίδῃ ἀπεκρίθηκεν ὅτι μὲ τὸ νὰ (εἰ)χεν βάλλῃ μία σοῦκνα (εἰ)ς τὴν μακαρίτισαν ⁶/ γυναῖκα τοῦ διὰ οὔ(γγρικα) F 60 ἢ ὁποῖα σοῦκνα (εἰ)ναι ἐνὸς κατζίβέλ(ου) καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν πα-

ρα⁷/στέκεται νὰ φέρη τὰ ἄνωθεν F 60, καὶ μὲ τὸ νὰ τοῦ χρεωστῇ ἀκόμα ἕτερα F 20⁸/ ὅπου ἐπαραστάθηκαν¹, καὶ ἀγόρασεν μερικὰ τζουβαίρικα ἀπὸ τὴν χ(εῖ)ραν τοῦ Ἄτλερσάου,⁹/ διὰ τὰ μεσιτικά, τῆς ἀγόρασεν τὸ ἄνωθεν μεντένι διὰ οὐ(γγρικά) F 20. γιριζάμενη² ὅμως ἡ ἄνω¹⁰/θεν ἀπόχειρα τοῦ Ἄτλερσάου| διὰ τὰ τζουβαίρικα τὸν ἐτράβηξεν τὸν κύρ Μανικάτη (εἰ)ς¹¹/ τὴν κρίσιν (εἰ)ς τὸν ἀουντοτόρ Λαῖτμαν, Καὶ μὲ τὴν κρίσιν του τὰ ἐπῆρεν ὀπίσω, θέλωντας¹²/ τότες ὁ κύρ Μανικάτης πέρνωντας τὰ ἄσπρα του διὰ νὰ ζητήσ(ει) καὶ τὰ ἄνωθεν F 20 ὅπου τῆς¹³/ (εἰ)χεν δόση τὰ μεσητικά. τὸν ἐπαρακάλεσεν ἡ Κατουῖτσα νὰ μὴν τὸ ἀναφέρῃ διὰ τότες καὶ θε¹⁴/ λ(ει) τῆς|<οὔ> τὰ κάμη³. διὸ καὶ ἡμ(εῖ)ς ἀποφασίζωμεν ὅτι ὁ ἄνωθεν κύρ Μανικάτης νὰ ἔχῃ¹⁵/ νὰ τῆς δίδῃ τὸ ἄνωθεν μεντένι καὶ νὰ λαμβάν(ει) τὰ F 20 ἔχοντας ὅμως πάλιν αὐτὴ διὰ¹⁶/ νὰ πέρνη ἀπὸ τὸν κύρ Μανικάτην διὰ τὰ ὅσα τῆς ἄφισεν ἡ μακαρήτιστα πεδερὰ του¹⁷/ οὐ(γγρικά) F 10 ὥστε νὰ ἔχῃ νὰ τοῦ πηγένη ἀκόμα F 10 καὶ νὰ πέρνη τὸ μεντένιτης. καὶ διὰ τὰ¹⁸/ F 60 ὅπου (εἰ)ναι σιμάδι ἡ σοῦκνα νὰ τὴν τραβᾷ ὁ κύρ Μανικάτης (εἰ)ς τὸ κριτήριο νὰ¹⁹/ τὴν πιάσῃ διὰ νὰ πάρῃ τέλ(ος) ἡ ὑπόδεσίς τους.
²⁰⁻²³/ Ἰωάννης τζηγγ(ού) νῦν προεστῶς πρῶ, θωμᾶς βελλερᾶς πρῶ, Κόνσταντίνος Αρπάσις πρ, Γιάννης μαυρωδῆς [χ. Γ. Ι. Μάρκου], πέτκος πέτρ(ου) [χ. Κ. Αρπάση], Γεώργιος Ἰωάνν(ου) μάρκ(ου) πρ.

στ. 5-6 «μὲ τὸ νὰ εἶχεν βάλει»: ενν. ἐνέχυρο.

στ. 9-11 Ὁ Μανικάτης Σαφράνος δεν συνήνεσε στη λύση της συμβάσεως. Κανονικά, η πωλήτρια ἔπρεπε νὰ τον εναγάγει στο Κριτήριο της Κ, ὡς αρμόδιο δικαστήριο. Αντ'αυτοῦ, φαίνεται ὅτι συμφώνησαν νὰ λυθεῖ ἡ διαφορά με τὴν διαιτησίαν ενός γιατροῦ(;).

στ. 8, 12-15 Εἶναι περίεργο πὺ το Κριτήριο διατάσσει τὴν επιστροφή των μεσιτικῶν λόγω τῆς λύσης τῆς συμβάσεως πωλήσεως, πὺ ἦταν ἐγκυρη καὶ εἶχε ολοκληρωθεῖ. Πρόκειται μάλλον γιὰ καταχρηστικὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Πολύ περισσότερο πὺ τα μεσιτικά συνίστανται στὴν ἀγορά ενός πανωφοριοῦ, καὶ δεν ὑπάρχει στὴν οὐσία πλουτισμός. Προφανῶς, τὸ Κριτήριο στήριξε τὴν κρίση του στο γεγονός ὅτι ἐξέλιπε ὁ ἀπώτερος σκοπός γιὰ τὸν ὁποῖο ἐγίνε ἡ ἀγορά.

στ. 16-17 Συμψηφισμός ἀπαιτήσεως τῆς ἐνάγουσας ἀπὸ κληροδότημα με τὴν ἀπαίτηση τοῦ ἐναγομένου γιὰ τα μεσιτικά.

στ. 18-19 Γιὰ τὴν ὑπόδεση τοῦ ἐνεχύρου, ἀρμόδιο εἶναι τὸ κατὰ τόπον ἀρμόδιο δικαστήριο στο ὁποῖο ὑπάγεται ἡ ἐνάγουσα.

1. «Αποδείχθηκαν στο δικαστήριο».

2. Ὑπανεχώρησε.

3. «Θα τοῦ τα πληρώσει».